

Sri M. NAGAPPA.—I raise a point of order under Rule 27.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Minister may will please note that only those matters which are non-controvertial will be taken up. We have decided to give two hours for the Resolution regarding execution of projects in Krishna and Godavari basins. It is already 7-20 P.M. and we are not going to sit late, i.e. beyond 9-30 P.M. If that Bill becomes controvertial, it becomes very difficult to find time for it.

Sri B. RACHAIAH.—This is a simple amendment. If you give permission I will move the Bill for consideration.

Mr. SPEAKER.—If it is not controvertial, I have no objection.

Sri M. NAGAPPA.—After discussion alone, that will be known.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಕಕೂನ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಮೇಲೆ ಪ್ರೈವೇಟು ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳವರು ಕಂಪೀಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸಹಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. NAGAPPA.—Why does the Hon. Minister want to shut out discussion? Let the Bill be discussed. ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಡಿಸಕಸನ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹು ತುರ್ತು ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕಕೂನ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರೈವೇಟು ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಈ ಬಿಲ್ಲ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri M. NAGAPPA.—Why was not the Hon. Minister not in a hurry yesterday?

Sri K. PUTTASWAMY.—The hon. Member Sri Nagappa is perfectly within his right. It was agreed that preference will be given only to the Amendments to Rules of Procedure and Conduct of Business. May I make a suggestion? I hope that it may be possible for us to save some time out of the allotted time for consideration of the Motion on execution of irrigation projects in Krishna and Godavari basins. If we are able to save time, I think the hon. Member Sri Nagappa may not have much objection to take up the Mysore Silkworm Seed and Cocoon Amendment Bill for consideration.

Mr. SPEAKER.—Let the debate on Krishna-Godavari Commence. We shall see about it afterwards.

Motion Re : Irrigation Projects in Krishna and Godavari, basins

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member may move the motion.

Sri V. N. PATIL.—I beg to move :

“That this House do consider the mobilisation of the resources for the speedy and expeditious execution of irrigation Projects in Krishna, Cauvery and Godavari basins.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That this House do consider the mobilisation of the resources for the speedy and expeditious execution of irrigation projects in Krishna, Cauvery and Godavari basins.”

Sri S. M. GURREDDY.—I beg to move the following amendment :

“That for the words ‘Cauvery and Godavari basins’ the following words shall be substituted : ‘and Godavari basins in order to utilise our share of water by the end of the Fourth Five Year Plan period as far as possible’.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That for the words ‘Cauvery and Godavari basins’ the following words shall be substituted : ‘and Godavari basins in order to utilise our share of water by the end of the Fourth Five Year Plan period as far as possible’.”

Amendments are distributed yesterday itself. Two hours are allotted for this debate including the Minister's reply. The debate may be closed within that time.

† **Sri V. N. PATIL.**—Sir, I beg to draw the attention of this House to the scarcity condition obtaining in Godavari basin and Krishna basin.

[**MR. DEPUTY SPEAKER** in the Chair]

Yesterday, there was serious discussion as to how Cauvery basin should get maximum benefit and within the period available to us how we should see that not a single drop of water to which we are entitled to, is deprived of. Now I want to bring to the notice of the House the picture of agony in Godavari basin while commenting on Krishna and Cauvery basins. I am one of those who believes that riparian rights of our State are inter-linked and we must see that our maximum resources are better utilised and we must fight with the Central Government to get our rightful riparian rights. We must urge them to allot us more and more funds to see that none of our irrigation projects are left behind on account of financial difficulties. My friends who spoke yesterday were more competent to speak on Cauvery basin because they were well-versed with technical data. I cannot claim so much experience about technical data or river issues. Being a lay man I can only say that Godavari and Krishna Basins are the two basins where often people will have to go even for drinking water to a distance of 3 to 4 miles. Famine and scarcity conditions are a common feature in those parts particularly in Bijapur, Bidar, part of Gulbarga and Raichur Districts. Sometimes they get rains only once in three years. My pleading before this august House is that these famine areas must not be forgotten. My plea should not be mistaken as a regional approach. I know that there are some areas like that in old Mysore also. For instance, Kolar District faces the same scarcity conditions as in Bijapur and Bidar. We must see that our

resources are properly channelised and maximum funds are allotted for that purpose. When we discuss about funds, from the Government side we often hear, let us make some retrenchment, take some economy measures, and all that. What economy measures they take, it is the Government's responsibility. We from the opposition side say that it is your responsibility to get funds. My duty is to bring to the notice under what circumstances we are leading our lives there. For instance, in Bidar we have not got even one irrigation project, not even a minor irrigation project. This year we had to dig wells to a depth of 80' to 100' to get water. I ask, what have the Government of Mysore done to remove our difficulties? From 1956, have you allotted even one lakh of rupees for any projects in our area? We hear about Karanja project. But what have you done? Many projects have been recommended but they are all merely on paper. It is the cardinal principle of democracy that there must be sacrifice from those areas which are already developed. Development of a backward area is a humane consideration and maximum funds must be allotted to those areas. I ask the concerned Minister whether from 1956 onwards he has allotted even one lakh of rupees for our areas? Often we hear here about Krishna basin and Cauvery basin. When it comes to the question of sentiment, you remember Cauvery and Krishna. But when it comes to the question of development of backward areas, no steps are taken. Even if it is taken as a challenge I wish to say that if this attitude is continued, it will be difficult to collect even one paise land revenue from that area. It is out of hardship that the people have been compelled to say this. From 1957 onwards upto this day the people in Godavari basin expected that as the entire State has been developed some steps will be taken to see irrigation projects are taken to develop in their area also. Was it our miscalculation and misfortune that we have joined the Karnataka State. Some of our areas have gone to Maharashtra and there we are seeing tremendous development. Some of the areas which were formerly in Hyderabad Area have gone to Andhra Pradesh and there also we are seeing tremendous progress in agriculture. They have attempted to bring a green revolution. Where is such an attempt to bring the green revolution here? Actually our crops are withering. Our peasants are bound to loss what little they are having due to successive failure of rains. When we look to neighbouring States Andhra Pradesh and Maharashtra, every five miles or ten miles they have constructed pick ups and small ayacuts at every available river, Nalla or stream. In Kolhapur District we see not one but hundreds of such pick ups and development projects. It is not a question of investing 10 or 20 crores of rupees. By investing 2 lakhs and even below that on small pickups within two years they are recovering what little they have spent in return in the form of increased food. What steps have you taken to bring about development in Manjra, Karanja, Najur Nala, Devani, and other rivers in the Godavari basin? What is the use of shedding crocodile tears without taking up any irrigation scheme worth the name in these backward areas? The other day the Chief Minister visited Bidar District and some friends wanted to

(SRI V. N. PATIL)

gherao him. They said that unless he agreed to start atleast one project they were not going to allow him to move from that place. We rarely believe in gherao unless it is inevitably pressed upon us. So we decided finally to give him a memorandum on behalf of the District council of the C.P.I. Bidar, urging upon him to devote his attention for the solvation of the problems of our District. It will be difficult for the Ministers to come to our areas unless they assure on the floor of the House that they are going to start work on Manjra, Karanja and other rivers or at least start some minor irrigation projects. Is it not human courtesy that at least 50 lakhs or 1 crore should be allotted to such a district which has no scheme worth the name? and which is declared as a naturally accepted backward district. Under these circumstances we are pathetically appealing to this House not to mistake our request as a parochial approach or as a sign of weakness alone. We are hearing on the floor of this House that developments are being brought only in that area. I want to ask, what developments have been brought for the common man, for the agriculturists and for the agricultural labour. Have you solved the problem of the landless, have you removed the disparity between the land revenue rates in Gulbarga and Bidar District. The land revenue rates prevailing during paiga, Jagir, and Khalsa areas are not only are removed but in utter disregard to the realities. Your Government has unhesitatingly in a heartless manner has gone to levy, surcharge, health cess, better levy, what and what not on the poor peasantry of our District without giving any benefit to the common man in that District. When the agriculturists are not prosperous, where is the question of agricultural labourer being prosperous? It is unfortunate that on the floor of this House I heard a slogan for the bifurcation of the State on the ground of regional disparity. One word of caution to my friends. We have come to this State not because somebody wanted us to be here but historical circumstances and cultural affinity have brought us here. We have sacrificed everything to fight against the Nizam's tyranny. You will be suprised to know that we were the victims of double imperialism. We wanted to come under one State in order to see all-round development of our State. Ten years after coming here, what are we hearing on the floor of the House! They say that if this demand is not accepted, it will be opening the flood-gates for the bifurcation of the State. I appeal to the good sense of those friends who have mistaken us that after great sacrifice and after great revolutionary struggle the people of five different States have come together in the name of Karnataka will be thrown out like cotton bundles to suit vested intrrests of one section of the other. For Heaven's sake let us not bring these issues on the floor of the House which will spread poison and misunderstanding among our people and instead of fighting the reactionary policies of this Government, unitedly, do not side track issues to create hatred on caste and Zonal basis. The Zonal feelings bifurcation slogan though it may look insignificant in beginning but it

is always to blunt the edges of the democratic struggle of the people against the anti people policies of the Government. I say this without having the intention of hurting anybody's feelings. You will be surprised to know that we had to undertake a strike for twenty-five days in support of our demand for imparting education through our mother tongue in Kannada and till the last we were not allowed to learn through our mother tongue Kannada. It was only after Karnataka was formed that we were culturally united and we could breathe fresh air in the true Kannada tradition. There is a different method of fighting against injustice ; it is not by demanding the separation of North Karnataka or old Mysore. It is by uniting the people of the entire state educating them on the common problems of the entire state and making the people to lead struggles for the just and democratic demands that helps for the overall development of the State, and not filling the coffers of the few vested interests. After all Bidar is only 18 miles from Hyderabad. We could have been more nearer to that city. Can we forget the heritage of Karnataka ? We are not prepared for that. We have come together to attain perfection in the overall development of our culture, language and economy, and it is our duty to see that we come together not only emotionally but also to fight against the reactionary policies of this Government. Take away the money that is surplus with the blackmarketeers ; collect truthlessly the arrears of sales tax and income tax due from the rich merchants and still if you are short, adopt the tactics of the Bihar Government. Did not the United Front Ministry in Bihar demand Rs. 80 crores from the Central Government and when it was not conceded, did the Ministers of the United Front Government not perform dharna before the Central Government Ministers and their residences at New Delhi and make it impossible for the Ministers to move out of their quarters ? That way they got Rs. 20 crores from the Central Government for famine relief. Those on the Treasury Benches have not got the political connection and strength to stand upon their legs. Ideologically they are not prepared to fight with the Centre and they succumb to the pressure from the Centre. I have got documentary evidence for that. I know how the Central Government pressure has made Mysore State to suffer. As the creation of Mysore State was under peculiar circumstances. Bombay demanded Maharashtra interest, Hyderabad demanded Telugu language interest. But was there any one worth the name to fight to the finish to safeguard Kannada interests while carving a Karnataka State out of different five states. Madras took care of only Tamil interest. It was this lukewarm attitude of the powers that are based on reactionary communal, regional and parochial that the integrating Kannada parts were made to accept was thrown upon them as alms of charity and not what we were entitled to have as our assets. Our so called representative succumbed to the demanding posture of Marathi, Telugu and Tamil representatives. Our case has remained a failure always because of the non-effective people representing at the centre and failure to lobby our case properly. For that I want to give a concrete instance. In Hyderabad before the States Reorganisation there was the Govern-

(SRI V. N. PATIL)

ment of M. K. Vellodi ICS who was considered to be the Chief Minister. The bifurcation of the State was under consideration. At that time three issues were before the Government *viz.* distribution of share of water to the Bombay area, Madras area and Mysore area. Mr. Vellodi was pressurised. Sri N. V. Gadgil, who was then the Central Minister, had his interest in Bombay State. (*Vide* para 11 page 85 Memorandum of Krishna Godavari dispute). When everything was agreed to between the Mysore State, Madras State and the Bombay State, at the instance of N. V. Gadgil 4 per cent. more allotment of water was made to Bombay State at the instance of Hyderabad and Madras, the sufferers were Kannadigas. At the centre, we have nobody worth the name to represent Mysore State. Time and again Madras has violated the 1924 agreement; at Kaveri basin Andhra Pradesh has violated it. Andhra Pradesh did not depend upon the Central Government for technical clearance and I had the privilege to be present in the Andhra Assembly when Nagarjunasagar was discussed. The Andhra Chief Minister gave a challenge that nobody could stop them from constructing the crest gates on the Nagarjunasagar dam. Have we got any Minister worth the name who can say that nobody can stop us from constructing Harangi, Kambadakada and Upper Krishna Projects and Godavari basin projects? The Karanja project is said to be awaiting technical clearance from the Centre. What have you done after 1966? Andhra Pradesh in Godavari Basin is contemplating Pochampad and Devanoor Projects and this will deprive Karnataka of its due share of 27.5 TMCFT. if we fail to start Karanja and other Godavari basin projects right now and fail to complete the same during Fourth Five Year Plan period. Andhra has started work to include 67.2 TMC already and Maharashtra is utilizing already 77.4 TMC. Even Orissa has utilized to the extent of 6.3 TMC. But alas this Mysore of our painfully is at nil utilisation stage. This weak-kneed policy of our Government has made the people of this State suffer more and more. So I am appealing to the good sense of this House and through the House to the Chief Minister and the Finance Minister and the other Ministers concerned to wake up to the circumstances as they are now. Every alternative day here I listen Cauvery, Krishna, but I fail to understand why this apathy of Godavari basin. Even now if the Government refuse to wake up now, the people will rise in revolt. Water is not an ordinary thing. It is a question of life and death for the people of North Karnatak just as harnessing the Cauvery Water is a question of life and death for the people of old Mysore. So I want to make a few suggestions for the consideration of the Government. I am told that in the Resources Committee of which my friend Sri M. S. Krishnan is a member has considered 4 or 5 measures such as economy in administration which means retrenchment of additional staff, stopping all development activities till all the major irrigation projects are constructed, etc. This would be a suicidal step. The people in this State never demanded the retrenchment of the employees in order to

have some projects in their area. The policy of retrenchment of Government employees, no wage increase, economy in the ministry (staff) but not ministers, cutting down development activities are no remedy, but an indication of the reactionary policies of the Government. In the light of these considerations, I would suggest that the Government should earmark definite amount for irrigation projects without naming it for particular areas. They should not have any lame excuse to stop development activities in the name of taking up irrigation projects. The Government should fight out and get an equitable share from the funds of the Nationalised Banks from the Centre for taking up the irrigation projects of Mysore State. It is our right and we must demand and get it. Otherwise we should adopt an agitational approach towards the Centre. For this the entire opposition is ready to strengthen the hands of the the Mysore Government. We are prepared to make any sacrifice that is demanded of us. The Government should trust the Union Minister Sri K. L. Rao. I would tell the Government, "Don't take him as your Legal Adviser, but fight out your case strongly and start the construction of the irrigation dams in Krishna, Godavari and Cauvery basins without waiting for any technical clearance from the Centre. Once you start construction, it will be the bounden duty of the Central Government to allot funds for the irrigation projects of Mysore State. Without doing this, if you merely try to satisfy us by mere palatable words, we will be failing in our duty towards the people of the State and then the people will rise in revolt against the Government and then it will be very difficult to face them. It is no use blaming other states or making one zone or regional area people with others. Is it not redeulous that before we legislators get any information how is it that the Madras Chief Minister got it in his hands your own inefficiency has brought this difficult day for our state. Tamil Nad has already exceeded its share. So has done Andhra Pradesh. So for interests between States, were clubbed with the reactionary policies and policies of states as in Andhra, Maharashtra, Tamil Nad, and Mysore were ruled by Congress Government, and faction fighting has resulted into loss to our State, as things were so for a fight between vested interest of one State with another State. Parochial tendencies were made to prevail upon, the most needed a centralised and national policy to settle riparian rights and to give maximum importance to irrigation projects. We cannot be a party to retrenchment for developments of some irrigation projects.

I want an assurance from the Chief Minister as to the amount that he is going to allot for the construction of these projects in the Krishna, Godavari and Cauvery basins. He should not stop by merely assuring about the allotment of funds, but he should start the work also immediately. There is no question of succumbing to the blackmailing by this side. We are also not in a position to threaten the Government that we will withdraw our support and defect to the other side if a dam is not given to our district, and we are also not believers in the

(SRI V. N. PATIL)

unprincipled way to topple the Government, but we are in a position to fight out any injustice. I hope the Government will take our co-operation in this. I also hope that the House will put pressure on the Government to give an assurance that it would start these works on these three river basins this year itself without waiting for technical clearance from the Centre. Once we start the work nobody can stop us from completing it and then we need not be afraid of the Central Government. They are then bound to provide funds. If we start the construction of these projects as suggested by me the people will congratulate you at least for better late than never, but if we fail in our duty people will have no confidence in you.

With these words I hope the Government will start these works in right earnest this year itself without waiting for technical clearance from the Centre.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾದ ಪಾಲು ಎನ್ನೋ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಟಿಬೊನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ನಾಳೆ ಏನಾಗುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ಹರಿಯುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿ. ಈ ನದಿ ಹರಿಯುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸ್ವದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಬರುವುದು. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೂಡ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೈನು ಪಾಜೆಕ್ಕನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಆಗ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೈನುನಾಡಿಂದ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿತು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಡಾಂ ದಿಸೈನ್ ಮಾಡಿತು. ಕೈನುನದಿಂದ ೧೦ ಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಈ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರ ಆ ನೀರನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಪರ್ವ ಪಾಜೆಕ್ಕೆ ಅದು ಹಿರಣ್ಯಕೇಶಿ ನದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಆ ನದಿಯ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಕೈನುನಾ ಪಾಜೆಕ್ಕಿನ ನೀರನ್ನು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದು ಆನಂತರ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಮಾಡಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಪಾಲು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನೀರಿನ ವಿವಾದ ಬಂದಮೇಲೆ 1968 ರಲ್ಲಿ ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಅದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವಾಗಲೀ ಈ ಕಡೆ ಏನಾದರೂ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 19 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಸಲ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ವಜಾಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 3-4 ವರ್ಷ ಬರಗಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಕೂಡ ಹೇಗೋ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬರಗಾಲ ಬರುವುದನ್ನು

ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರೀನ ವಿವಾದ ಬಂದಾಗರೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಿರೀನ ವಿವಾದ ಆಪ್ತು ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಗುರೇಹಾಟಿ ಕಮೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ, ಅಂಧಕ್ಕೆ 800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ 400 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ 1974ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕೇಳುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಎರಡನೇದವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಚಿಕ್ಕ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದ್ಧು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು ಈಗಾಗಲೇ 30-35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ, ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ದಿವಂಗತ ರಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಆಗ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಪ್ರೌಢ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸ್ಟೋನ್ ಹಾಕಿದರು, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ, ಇದು ಸಧಾನ ವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾನ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವ ರೈತರ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ, ವರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಾಗಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದು ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ದಾಮೋದರಪಾಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಂತ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಹ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಬಿರಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

8-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನಾವಿಬ್ಬ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉಳುವರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ಅವರಿಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಪರಿತ್ಯಾಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಪಾಲೆಷ್ಟು? ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿನ ನೀರೆಷ್ಟು? ಮತ್ತು ನಮಗಿಗ ದೊರೆತಿರತಕ್ಕ ನೀರೆಷ್ಟು? 1963 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಡ್ಡಾಕ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಶೇ 47 ರಷ್ಟು ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ನಮಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಆ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಒಟ್ಟು 1800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 820 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ನೀರು. ಅಂಥಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನೀರು 436 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನೀರು 489 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಥದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ 436 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಯಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ 800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸೆಲ್ಲಬೇಕಾದ 489 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು 400 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದ ಡಿಪೆಂಡೆಬಿಲಿಟಿ ಶೇಕಡ: 75 ರಷ್ಟಿದ್ದಾಗ ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ನೀರು 2100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನೀರಿನ ಪಾಲು 820 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕದ್ದು 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಮಾತ್ರ. 1963 ರಲ್ಲಿ ಆಗ ಏನೇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು ಅದರಂತೆ ಶೇಕಡ: 47ರ ಡಿಪೆಂಡೆಬಿಲಿಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥಕ್ಕೆ 800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ 400 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನು ಏನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಹಾಗೆ ಇವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಶೇಕಡ: 75 ರಷ್ಟು ಡಿಪೆಂಡೆಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದಾಗ ಆ ನೀರಿನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ 2100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆಲ್ಟಿ 300 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು ಹಾಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅತ್ತ ಅಂಥದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು 1175 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಹದ್ದು ಮಾರಿ 800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ದುರಾಕ್ರಮಣದಿಂದ 375 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶೇಖರಣೆಮಾಡಲು ಪ್ರಾನ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಆದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಅರಾಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರೇನಿದೆ ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲ. ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಶೇಕಡ: 47ರ ಡಿಪೆಂಡೆಬಿಲಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ 55 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅವಾನತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೇ ಆ ಶೇ: 75ರ ಡಿಪೆಂಡೆಬಿಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ 2100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಥದವರು ಬಳಸಿರತಕ್ಕ 1175 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು ಹೊರದರೆ ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು 925 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಅರಾಟಾಗಿರತಕ್ಕ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ 400 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಒಟ್ಟು 1000 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ 925 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಲ್ಲದೆ ? ಈ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾರೆ ?

ಹಾಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರು ಬಳಸಿರತಕ್ಕ ನೀರೇಷ್ಟು ? 1947 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 92 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ವರ್ಕ್ಸ್ ಫೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಅಂಡ್ ಅನ್-ಫೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಫಾಟ್ ಅಂಡ್ ಹೋಲ್ಡ್ ಯುಟಿಲೈಜ್ಡ್-280 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಹಾಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ 37 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು, ಮತ್ತು ತುಂಗಾ ಹೈ ಲೆವೆಲ್ ಕನಾರ್ 19 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಮತ್ತು ಇತರೇ ಫೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ್ 6.61 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.; ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಕಮಿಟಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.; ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬಿಗೆ 110 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು 550 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ನಾವೀಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಆ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವುದೇಷ್ಟು ? ಕೇವಲ 50 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ನೀರು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ

ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ನಮಗೆ ಇನ್ನು 546 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಒಂದಕ್ಕೇ 226 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಬೇಕು :-

ಭೀಮಾ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ	21.81	ಡಿಟೊ
ಬಜಾಪುರ ಲಫ್ ಇರಿಗೇಷನ್	18.00	ಡಿಟೊ
ಘಟಪ್ರಭಾ 3ನೇ ಸ್ಟೇಜ್	40.35	ಡಿಟೊ
ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ	76.00	ಡಿಟೊ
ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗ	19.00	ಡಿಟೊ
ವರದಾಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್	7.00	ಡಿಟೊ
ಘಟಪ್ರಭಾ 4ನೇ ಸ್ಟೇಜ್	15.06	ಡಿಟೊ
ಅಪ್ಪರ್ ಮಲಪ್ರಭಾ	41.05	ಡಿಟೊ
ಇತರೇಮೈನರ್ ಕೆಲಸಗಳು	81.00	ಡಿಟೊ

ಒಟ್ಟು	320 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ.	ನೀರು ಬೇಕು.
ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ನುಮಾರು	226	ಡಿಟೊ

ಅಲ್ಲಗೆ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರು 546 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ.

ಈಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರು 546 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ಮತ್ತು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಬಳಸಿರತಕ್ಕದ್ದು 550 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 1096 ಟಿ.ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ನಮಗೆ ಶೇಕಡ 47 ರಷ್ಟು ಡಿಪೆಂಡಬಲಿಟಿ ಇದ್ದಾಗ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದುದು. ಆದರೆ ಶೇಕಡ 77 ರ ಡಿಪೆಂಡಬಲಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ 996 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಊಹಾಪೋಹ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ 1096 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಡ್‌ಹಾಕಾಗಿ ಆರಾಟಾಗಿರತಕ್ಕ 600 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಉಳಿಯತಕ್ಕ 496 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಷ್ಟೇ 50—56 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಮಾತ್ರ. ಅದರಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರು 496 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ. ಇಷ್ಟು ನೀರು ನಮಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು 1963 ರ ಕರಾರನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮಗಿನ್ನೂ 300 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಆ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೂ ಸಹಾ ನಮಗೆ ಸಾಲದು. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಒಂದಕ್ಕೇ 300 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್ಫಿ ನೀರು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ: ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಾವೇರಿಗೆ ಇಷ್ಟು, ಕೃಷ್ಣಾಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕಾವೇರಿಗೆ 5 ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಾಕ್ಕೆ 15 ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಕಾವೇರಿಗೆ 6 ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಾಕ್ಕೆ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಆರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖೋತಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯು ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಇಡೀ ಸಭೆಯವರು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪಿತಾರ್ಥವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಿರ್ಣಯಗಳ ಪ್ರತಿ ಒಂದಾದ ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಂಸಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ರಾಯ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ)

ಯಾವ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಯಾವ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಡಮೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದೂ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ಈ ರೀಜನ್, ಅದು ಆ ರೀಜನ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾವೇರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಯೋಜನಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ನುಮಾರು ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೋದಾವರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದು ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿಗೆ ನುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ನುಮಾರು 35-37 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬೇಗನೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ನೆಗೆರಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಜನರೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಕೆಳಗಿನ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒಡೆದು ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಯಾರ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಗನೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವುದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಬಹಳ ತಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಾಟಿಸ್ಕಿಕ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಏವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ರೀಜನಲ್ ಇಂಫಾರ್ಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ರಾಟರ್ನ್ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲೀ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಆಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಲೀ, ರಕ್ಷಣೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಲೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಲೀ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲೂ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಅವರೇಜು ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡಾ ಎರಡರಷ್ಟು ಇದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂದ್ರೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡಾ 30 ರಿಂದ 35 ರ ವರೆಗೆ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಅವರೇಜು ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ನೀರಾವರಿ ಅವರೇಜು ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡಾ 8.6 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆ ನೋಡುವಾಗ ಒಟ್ಟು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತರಷ್ಟು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಟಲೆಸ್ ಇದು ಬಹು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಜಾಗ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರೈತ ಹಾಕುವಾಗ ದೇಶದ ಇನ್‌ಕಂ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೆ ಇದ್ದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. 1956ನೇ ಇಸವಿ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇದರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಂಜಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೂ ಇವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 6.5 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತೆ. ಮಾಂಜು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ 2 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತೆ. ಹಾಗೂ ನಾಗೋರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಟಿ ಎಂ ಸಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವ ಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಬ್ಬು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲ ನೀರಲ್ಲದೆ ಈಗ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆ ಒಣಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುವ ನದಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಬಾವಿಯಿಲ್ಲ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ದಲ್ಲಿರುವ ಬೊಂಬಾಯಿ ಎರಿಯಾ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನೂ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ನಾವು ಅಷ್ಟರ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಬೇಗ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಬರುವ ನೀರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನದಿಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತೆಗೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಜರಾ ನದಿ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ನದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬೇದರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕಡೆ ಸರಕಾರ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಬೇದರನಲ್ಲಿ ಎ ಐ ಸಿ ಸಿ ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬೇದರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ್ ಎರಿಯಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆದರಲ್ಲೂ ಬೇದರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೊಟನೆಯನ್ನೂ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯನಾ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಣ ಇಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೇದರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೋದಾವರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಂದ್ರಾ ಹಾಗೂ ಮೇಗರಿ ನದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಂದ್ರಪರಂ ಈಗಾಗಲೇ ಪೋಚಂಪಾಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪೂರೈಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ನೀರೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಮಾಡಿದರೆ ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ ಬರುವ ಸುಮಾರು 24 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇನು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ. ನಾವು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿಸಪ್ಯೂಟ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳದು ಇದರಲ್ಲಿ ದಿಸಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ನೀರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಭೀಮಣ್ಣ)

ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇನಕಂ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಮುಂದಿನ ಪಂಚವರ್ಷೀಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಅಡ್ವೈಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಏನು ಕಾರಂಜಿ ಪೊಜೆಕ್ಷನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು 5 ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ದುರ್ಬಕ್ಷ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲರೂ, ನಾವು ಏನು ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಒಂದೇ ಜನ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಬಿಡುಬಿಡಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದವರು, ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದವರು ಎಂದು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬಾರದು ಇದನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏನು ಈ ಒಂದು ಗೋದಾವರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ, ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಹಾಗೆ ಇರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಾರದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ, ಯೋಜನೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಮಿಸರಾಗಿದೆ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕಾರಂಜಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂಬ ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು 5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪೊಜೆಕ್ಷಿಯುಂಟೇ ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೃಷ್ಣಾ, ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾಕಪ್ಪು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಕಾನ್‌ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಎಂದು, ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಆರ್ಮಿ ಆಫ್ ಅಡ್ವೇಕೇಟ್ಸ್, ಅವೆರಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಮಾಡತಕ್ಕಂತದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೃಷ್ಣಾದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ; ಅನೇಕ ಸಲ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ: ನಮಗೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಆಗುತ್ತದೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ 1951ನೇ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿರತಕ್ಕ ಬಾಂಬೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಇತ್ತು. 1959ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಾದ ಬಂತು. 50ರ ನಂತರ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ, ಡಿಂಟಿಂಗ್ರೇಷನ್ ಆಗಿಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಹೋದವು. ಕೆಲವು ಅಂದ್ರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಪುನರಾರೋಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು, ಗುಡ್ಡಾಟಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಚಿಂಟೇಟಿವ್ ಆಲೋಕೇಶನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರ, ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದಂತಹ ವಿಷಯ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ

ಪೊಜೆಕ್ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. 1951ರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ 59ರ ವರೆಗೆ ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೂ ನಾವು ಕೋಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಯಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ, 'ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ, ಅಫೀಸರಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಬರೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಮೇಲೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ.

8-30 P.M.

ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಘಾಳಿ, ಗುರಾಹಟಿ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹಫೀಜ್ ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಹೇಳಿಕೆ ಎರಡನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಟ್ರಬ್ಬುನರ್ ಸಹಿತ ಇಂಥಾ ಒಳಿಡು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರಾಹಟಿ ಕಮಿಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 11 ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನಿರೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನಿರೂ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಏನೆಂದರೆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಗೋದಾವರಿ ಡೈವರ್ಸ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ನಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಲಘು ಜಲೇಕ್ಷಣ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರಾವರಣಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಹಫೀಜ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆನ್ನು ಓದಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜಮೀನು ಬೇಕು, ದುಡ್ಡು ಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕನಸಿಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುರಾಹಟಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂಥು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯಾರು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಆ ನಿರೂನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅರ್ಥವರಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಯಾವ ಕಮಿಷನ್ ಬರಲಿ, ಯಾವ ಟ್ರಬ್ಬುನರ್ ಬರಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವರು ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನಂತರ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರಾವರಣಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹಫೀಜ್ ಅಹಮ್ಮದ್ ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಅವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಶೈಲಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಲಿ ಥೇರ್ ಈಜ್ ನೋ ಫಾರದರ್ ಕಾಮೆಂಟ್ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

It is found in the Central Minister's statement:—

“I consider that the projects mentioned below in the various States should be cleared, subject, of course to such technical examination and scrutiny as are normally carried out by the Central Water and Power Commission and the Planning Commission.”

ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಗೋದಾವರಿಯ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ನೀರು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಗೋದಾವರಿ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 300 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈಗ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಕೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನೀರು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ನೀರು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

The Secretary to the Government of India, Ministry of Irrigation and Power, has written to our State Government :

“With reference to the contention than an allocation of 600 TMC would be inadequate to meet the requirements of Mysore till 1976, I am to invite attention of the State Government to Annexure II of the Krishna-Godavari Commission Report wherein the State Government themselves had indicated that the Upper Krishna Project could be executed in two stages and only stage I had to be considered for the Third Plan. Considering Dam, the Malaprabha Dam and two dams in the Upper Krishna project Stage I and also connected canals in these projects and keeping in view the limitations on our resources in the matter of finance, materials, equipment and technical personnel; it is reasonable to expect that 600 TMC would be adequate to meet the State's requirements till 1976. Mysore has also a heavy programme of construction of hydro-electric projects on other rivers.”

1976ನೇ ಇಸವಿಯವೇಳೆಗೆ 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊನೆಗೊಂಡು ಹೊಸ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 1976ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಳಗಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಗುರಾಟ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತಹ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

Sri M. R. Sachdev, Secretary, Ministry of Irrigation and Power pointed out the fourth recommendation :

“Pending development plan in the river basins, projects already started and those contemplated which are technically and economically feasible may go ahead.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ಕರ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ :—

“Our Public Works Minister stated that the overriding consideration should be the need of the area. Even apparently less economic projects should have to be taken up for the development of backward regions, in preference to more economic ones in prosperous regions.”

Sri M. R. Sachdev replied :

“Pending development in the river basins, obviously projects which are already started or contemplated in the immediate future cannot be held up.”

“Sri Hafiz Mohame Ibrahim mentioned that certain amount of water was to be utilised to irrigate certain areas which was indicated within the I stage of the Nagarjunasagar Project. Now these waters have to pass via Srisailem. Therefore, there is no further commitment of waters due to Srisailem.”

ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲೇ, ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಜುಲೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು 1976ರೊಳಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನನ್ನು ಸಹ ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಗುರಾಟ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮುಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. 150 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರು ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್ ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಗಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ 50 ಟಿ.ಎಂ. ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಮಾತ್ರ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟು ನಾಳೆ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಕೂಡ ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಯಚೂರಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಮಾರು 6-7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್ ಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಗಿಸಿ ನಾಳೆ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಏನಾದರೂ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರ ದೊ್ಲೀಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಗಲುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್ ಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಒಂದೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಎಚ್ಚು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನವರು ಸಹ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್ ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಂಥದವರು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಗಾರ್ಜುನನಗರದ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೋಡ್ಸ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಏನೆಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲೇ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಬರೀ ಕಂಪು ಭೂಮಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೇವಲ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮನೂವೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಿರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ 100 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದವರು ಸಹ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. 10 ಸಾವಿರದಿಂದ 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮನೂವೆಯನ್ನು ನಾಳೆಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತುಕ್ಕೋ ಆಯೋಗದವರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಅಪರ್ಟ್ ಟ್ರಬ್ಬುಲೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ತಾವು ತರುತ್ತಿರುವ ಅದ್ವಿಪದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ದಿವಸ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಮುಟ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕಾ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಪ್ತರ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1976 ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಬ್ಬುಲೆಸ್ ಆರ್ಥರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಾಯ್ದೆ ಫರಡು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೊಯಿನ್ಸಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ; ಇದ್ದರೂ ಈಗ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ತಪ್ಪು ನಮ್ಮದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಪ್ತರ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಮ್ಮತೆಟ್ಟಿ.—ಕೊಯಿನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೂ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೂ 400 ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಯಿನಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದೋ, ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈಗ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್‌ಮಾತ್ರವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನೋಡಲಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ, ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆ ಬಿಡಿತಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು

ಹಣವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಷ್ಟು 1976ರೊಳಗೆ ಅಂದರೆ ಹೊಸ ಅಗ್ಗಿಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎರಡು ಸ್ಟೇಜ್‌ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I wish to make only a short speech on Krishna. At the outset permit me to give my unqualified compliments to the Chief Minister for a couple of things. My hon. Friends might be surprised as to what are these things for which I wish to give my unqualified compliments. He has almost become an expert in (1) sidetracking the issues; (2) in suppressing inconvenient facts; (3) in making make-believe statements; (4) in stage-managing things and (5) in making generous assurances which can hardly be implemented. For these five things I give my unqualified compliments to our Chief Minister.

Yesterday he was good enough to make a very generous assurance and I also felt very much elated at it. Later on before I left the House I was really surprised at the way in which he handled the whole thing. The main issue was not so much the utilisation of water before 1974 as how exactly the rules of regulation are to be changed in order to facilitate that utilisation. The Hon. Chief Minister was so clever that even I was hoodwinked. He did not say what he is going to do in order to safeguard the interest of Mysore State by changing the Rules of Regulation. He said, "We will impound water". I want him to safeguard 45 T. M. C. ft. and to tell in clear-cut terms Madras and the Government of India that rules are no longer binding on us so long as Madras has violated the agreement and various other things which we have detailed.

Coming to Krishna, I am only very sorry that I have to speak on Krishna again. I thought I had made the last speech on Krishna and I hope this will be my last speech on Krishna. On Krishna I do not want to make any criticism because it is very late now. The entire process that has taken place in regard to Krishna is conditioned by political manoeuvring from various quarters which I do not like to detail; but anyway it has happened. There has been delay and the important thing that has been responsible for this delay is this. It was on a sabbath day i.e. 7th March 1963 that the Hon'ble the Chief Minister made a statement here ruling out the possibility of going to the Tribunal. I had said in clear-cut terms not once, twice or thrice but several times that this was the only course we can take resort to. All my exhortations fell on deaf ears and I am glad that at last the matter has gone to the Tribunal and the Government has come to a correct understanding of things. I do not want to use a stronger word. What an amount of delay tactics on the part of the Minister for Power and Irrigation, Government of India, on the part of our own Chief Minister and on the part of so many parties who are interested in this matter? Dr. Rao came here and laid the foundation stone for Narayanpur Project and Alamatti Project and that took some time. He went to Alamatti and said, "raise the dam by 10

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

to 15 ft.," knowing fully well that the industrial city of Bagalkot is going to be affected. That is why I said that so many manoeuvrings have taken place and our Government has been a wilful victim of them. It was at that time that Sri Nijalingappa said; "Do you think that I will do harm to the Karnataka people?" I will have Krishna waters at the tip of my hand. Now at least I would warn the Chief Minister to beware of Dr. Rao although the matter has gone to the Tribunal. In support of my argument I may say that in the year 1961 Dr. Rao has ruled out the possibility of diversion of Krishna waters to Godavari whereas the Gulhatti Commission has stated in clear-cut terms that over 300 T. M. C.ft. could be diverted and there is no technical difficulty. Dr. Rao is a technical man and a capable engineer and when he says that it is not possible to divert the Krishna waters to Godavari one has to read between the lines. That is why I said 'beware of Dr. Rao.' Later on the Gulhati Commission was appointed and this is also a delaying tactics. I may tell you now that in the Inter-State Conference I apposed the appointment of any commission whatsoever unless it be for the purpose of judicious allocation of waters between the three States. Merely for the purpose of collection of statistics that Commission was appointed and three years were wasted. Here is a report which is a compilation of the figures supplied by Mysore, Maharashtra and Andhra Pradesh. All this delay tactics has happened as a result of which we are in a soup. I would like to give a few constructive suggestions particularly because the matter is before the Tribunal. Our main objective is to get our rightful share. We have very little water. Nearly 550 T. M. C.ft. is already committed for various purposes, as my hon. Friend Sri Nanje Gowda put it. If you ever commit yourself to all the allocations that have been made by the Government of India as legally binding, you will be ruining the interest of Mysore State. Therefore, your stand must be: 'We are not bound by Hafiz Mohamed Ibrahim's award'. What power has the Government of India under the Constitution or under any law to allocate the waters? Mr. Nijalingappa, who was then the Chief Minister, stated that it was only a statement and because it came from a respectable member we had to respect it. So the award of Hafiz Mahomed Ibrahim is not binding on Mysore.

9-00 P.M.

SRI D. DEVARAJ URS.—It was only a formal award.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—It was not an award, but you may call it an understanding. There can be no award unless there is judicial probe. Therefore, that was only an understanding for working. So you will have to sit tight on our rightful share of 47 per cent in Krishna waters. You have legal luminaries. You have appointed capable men borrowing intelligence from Madras and from Bombay as if intelligence

is absent here. That apart, I do not want to comment on that. If Nagarjunasagar has been built, it has been built to our knowledge in the teeth of opposition. On 27th January 1962 we lodged our complaint against it. We asked not only for the appointment of a Tribunal, but we also lodged our complaint that Nagarjunasagar should not proceed forthwith, whether it be first stage or second stage. The grounds were that it served extra basin covering areas which were originally intended to be served by the right bank of Rampadsagar project across Godavari and lot of water is provided in Nagarjunasagar for power generation and that water is going waste to the Bay of Bengal. Another reason is that Srisailem exports water to Pennar valley. For these reasons we lodged our protest against Nagarjunasagar and said that it should not be proceeded with. If in the teeth of our opposition Nagarjunasagar has been built, it has been built at their risk and we are not responsible for it. You will have to take this stand. I know you have technical experts and even legal advisers, but still I feel it my duty to tell you that you should take the stand that we are entitled to 47 per cent and that much water shall be reserved for us, whatever may be other considerations. The argument that water has been already appropriated would have become valid and enforceable if we had not objected in 1962. Now that our objection was made in 1962, it must be argued that our rightful share of water must be safely reserved for us. It may be questioned as to how we are to fight when they have utilized the water in Nagarjunasagar. My reply is when they utilize it unauthorisedly, there should be no difficulty in letting out our share of water for our use.

The next point is that the water that is likely to be available at 75 per cent dependability must come to our share. At 75 per cent dependability the water available has been assessed at about 2100 TMC ft. It may vary by 50 to 100 TMC ft. this way or that way. Out of this 2100 TMC ft. we shall get not less than 1050 TMC ft. of water. If you ever fail in getting that, the entire responsibility shall lie on you and the entire people of Mysore State will definitely lay a charge against you and your predecessor. Therefore, at least to avoid that you will have to fight out our case and see that our rightful share of the water is secured for us.

Then comes the question of feeding the first basin. I need hardly tell you about this. You know well and our engineers also know that our right comes as the first priority because our entire area lies in the Krishna basin and after serving our needs it must go down. Sri Hafiz Mahomed Ibrahim apart from making allocations has made a policy statement which will have to be respected. I hope you have seen that policy statement. In that policy statement he has made out the following points :

(1) Investigation should be carried out to prepare a list of the places that could be developed from Godavari to Krishna basins and action in this respect has also to be initiated by the Water and Power Commission.

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

(2) A River Board, an independent authority, must be established in order to get up a master plan and the Krishna and Godavari Projects must be dove-tailed and an Inter-State Water Grid must be established.

(3) All projects shall be prepared on 75 per cent dependability.

(4) Nagarjunasagar has to be dove-tailed in the master plan and it cannot be an isolated plan.

(5) Areas having scarcity conditions shall have priority. There is a clear case, however, for scarcity areas to be given preference provided they are generally speaking within easy and economic reach of irrigation projects. This was the most important condition.

So your claim before the Tribunal must be on the basis of the policy statement that the Government of India has made that in the allocation of inter-State river water, priority shall be given to areas which are famine stricken where the incidence of famine is the greatest. The Gulhatti Commission has gone into this question and according to them the proportion of famine-stricken areas between Mysore, Andhra and Maharashtra is like this :

Andhra	3	talukas terribly famine stricken
Maharashtra	9	„ „
Mysore	19	„ „

So, if water is to be allocated on the basis of incidence of famine, then it shall be in the proportion of 3 : 9 : 19 for Andhra, Maharashtra and Mysore, respectively. If it is worked out on this basis the share of water for these States will come to :

Andhra	176 TMC ft.
Maharashtra	522 „
Mysore	1102 „

This is the claim we are making on the basis of the policy that has been declared by the Government of India. Even calculated on the basis of the catchment area and other factors we will get 47 per cent of the available water. Either way we are entitled to 47 per cent and nothing less than that. So, this aspect will have to be dealt with and all efforts should be made to stress our case on this basis.

Sir, two more points I quote from Copp. Committee on Plan Projects appointed by the Planning Commission, Government of India. At the Nagarjunasagar site the total quantity available is hardly 580 TMC ft. ; the yield at Nagarjunasagar is 580 TMC ft. and the Planning of Nagarjunasagar is 624 TMC ft. I want Chief Minister to bear this in mind it is borne out by facts. I quote two sentences from the report :

“While preparing the Working Tables for the First Stage, it has been assumed that new project will be undertaken for the upper stage. During the operation of that stage, this is unrealistic.”

This is the statement of Dr. Khosla, Chairman of the Copp. Committee. They have done it assuming that Mysore will not have any Project. Under any circumstances, they are short of 17 TMC ft. for planning. Therefore, these facts will have to be borne in mind as also the fact that Andhra Pradesh has been misleading the entire country in respect of the projects that they are taking up.

The most important point is what is the sanctity that has been attached to the statement of Hafiz Mohamed Ibrahim, who, in his good sense, made a statement on the Floor of the Lok Sabha that a River Board, an independent authority, shall be constituted in order to examine the possibility of creating an inter-state Gird to harness Godavari water so that no State might suffer. Mr. Chief Minister, in your own reply to one of my questions, 'whether they are aware of the statement made by the Union Minister for Irrigation and Power on 23rd March 1963', you have said 'yes,' and to my question; 'whether they are aware of the statement made by the Union Minister for Irrigation and power in the Lok Sabha, ruling out the establishment of a River Board', you have also said, 'yes'. Dr. K. L. Rao, has the courage and guts to say that River Boards will not be appointed. An assurance, a clear assurance given by Hafiz Mohamed Ibrahim has been vetoed by Dr. K. L. Rao. I have very great doubts about the Central Water and Power Commission also, because it is responsible for many of the evils that we are suffering from today, and there is so much of political pull on the Members of the Central Water and Power Commission. The assurance secretly held out to us on the Floor of the Lok Sabha by the Government of India, is by one stroke of the pen struck down by Dr. K. L. Rao, who says that they are not going to appoint the River Boards. Whom else is he going to appoint? Will he appoint his own men? That is why I said: "beware of Dr. K. L. Rao". This may be your watch-word.

With these few words, I would appeal to the Hon. Chief Minister to take my advice. Millions of people are looking up to him. They have to choose either prosperity or poverty. Mr. Chief Minister, though you have not respected my words in regard to Krishna and Cauvery, at least for the sake of millions of people, please take my advice in this behalf. This is all my appeal, and I thank the Chair.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದೀಗತಾನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅವರೇನು ಕೃಷ್ಣಾನದೀ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಬಂಧದ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೋ ಈ ದಿವಸ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ನದೀ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನ ವಿವಾದವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೇನಿದ್ದರೂ ಕ್ರೈಬ್ಯುನರ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ಧಾರವಾದಿವರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೇ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವೇನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದು ಕ್ರೈಬ್ಯುನರ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ವಿವಾದ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂದಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಯಮಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಜಯಶೀಲರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಅಫೀಜ್ ಇದ್ದಾಹಿಂತೆ ಇತ್ತ ಹೇಳಿಕೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಂದು ಅವಾರ್ಡ್ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಬೆರೆಯುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೆರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ನೀರನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರು 1974 ರೊಳಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ವಿನಾ ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ವಿವಾದ ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಫೀಜ್ ಮಹಮದ್ ಅವರು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕೀತೇ ವಿನಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. 1951ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಂಥದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯರಾಜ್ಯವೆಂಬಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿದೆ. ಅಂಥದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನನ ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರ ಅನುಮತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಗಲ, ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಗಲ ಯಾವುದೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಗಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪಾರ್ಟಿ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಈ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ನೀರು ಎಷ್ಟು? ಅದಾದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಡೈವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ—ಬೇಸಿನ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಚ್ಯುರಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಮಾತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥದವರ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಲಲ್ ರೈಟ್ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಲಲ್ ರೈಟ್ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಕಟ್ಟುವಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಲಲ್ ರೈಟ್ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕನಿಷ್ಠ 1050 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದವರೇ ಅವರು, ಅವರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಇವಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ 47 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ರಿಕ್ವೈರಿಮೆಂಟ್, ಗುಲ್‌ಹಾಟಿ ಕಮಾಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ 1050 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಎಫ್ 6 ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಕೂಡ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಫಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಸೆಂಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅಂಥದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರು, ಒಂದೇ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಾಷನ್‌ನವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿವರ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದು. ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಟೆಂಟೇಟಿವ್ ಆರೋಕೇಷನ್ 600 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಜಗಳ ಬಗೆಹರಿಯುವವರೆಗೂ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜು ಅಂತ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ ಇವತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಕ್ವಾಟರ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಮತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಹೋದಾಗ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಟೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಚಿತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವನಗಳವರೆಗೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಂಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಭದ್ರಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಜೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ—ತುಂಭದ್ರಾ 1942ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು—ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವೇಗದ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ವೇಗದ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಒಂದೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಬಿದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ಆದಂತಹ ಎರಡು ನದಿಗಳು ಇವೆ. ಮಂಜು ಮತ್ತು ಕಾರಂಜಿ, ಈ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿ ನದಸ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೆಂಟರ್ ವಾಟರ್ ಆಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮೀಷನ್‌ನವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಬ್ಯೂಪ್ರಿಂಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

9-30 P. M.

Sri V. N. PATIL.—There is amendment to my motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Member may not press it.

Sri V. N. PATIL.—I agree to that amendment; I do not object to it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—In view of the assurance given by the Hon. Chief Minister, the hon. members may not press. There is a compromise resolution. I will put it to the House. The question is :

“This Assembly is of the opinion that the Government should take effective steps to speedily implement the irrigation

(MR. DEPUTY SPEAKER)

projects in Krishna and Godavari basins in order to utilise our share of water by the end of the 4th Five Year plan period as far as possible."

The motion was adopted Unanimously.

Mysore Silkworm Seed and Cocoon (Registration of Production, Supply and Distribution) (Amendment) Bill, 1969.

Motion to Consider

Sri B. RACHIAH.—I beg to move:

"That the Mysore Silkworm Seed and Cocoon (Regulation of Production, Supply and Distribution) (Amendment) Bill, 1969, be taken into consideration."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Silkworm Seed and Cocoon (Regulation of Production, Supply and Distribution) (Amendment) Bill, 1969, be taken into consideration."

Will the Hon. Minister like to explain the Principles of the Bill?

Sri B. RACHIAH.—No, Sir. It is Self-explanatory.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೂಡುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 1969ರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೂರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೇರರ್ಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಇದೆ, ಅವರು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಅಥರೈಸ್ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ, ಎರಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೇಷ್ಮೆ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಮಾಲನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಳಿಯೂ ಸ್ಕೋರೇಜ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೂರನೆಯ ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ದಾಯಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಲ್ಟಿ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಸೀಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಫಾರಮ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 200 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಕುಣಿಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಫಾರಮ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರೇಜ್ ಸೀಡ್ ಪ್ರೋ